

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta:	Mgr. Bc. Václav Kočka-Amort
Téma práce:	Instituty <i>in favorem defensionis</i>
Rozsah práce:	177 stran (442 461 znaků vč. mezer; 246 NS)
Datum odevzdání práce:	30.04.2021 (tištěná i elektronická verze)
Pověřený akademický pracovník:	Doc. JUDr. Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D. (KTP)
Oponent.	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D. (KTP)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Magistr Václav Kočka-Amort (dále též jako „rigorozant“ či „autor“) si jako téma své rigorózní práce vybral netradiční a zároveň velmi atraktivní problematiku institutů *in favorem defensionis*, tedy institutů, které mají zjednodušeně řečeno v trestním procesu vyvážit nerovné postavení mezi obhajobou a obžalobou, kdy tato nerovnost je charakteristickým rysem kontinentálního modelu trestního řízení. Mají-li být zásada procesní rovnosti a s ní spojená zásada kontradiktornosti skutečnými vůdčími principy konceptu práva na spravedlivý proces, je nutné, aby byly v co nejširší míře uplatněny tyto instituty ve prospěch obhajoby. Jedná se o téma důležité, společensky závažné a aktuální, a to zejména s ohledem na probíhající práce na novém trestním řádu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vzhledem k tématu byly třeba důkladné znalosti z trestního práva procesního, ústavního a evropského. Z hlediska použitých metod byla použita především metoda deskriptivní, analytická, dedukce a syntézy a částečně také metoda historicko-komparativní. Tyto metody byly náležitým způsobem zvoleny a vhodně kombinovány. Práce má tedy adekvátní metodiku.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená rigorózní práce má celkem devět částí (úvod, sedm číslovaných kapitol a závěrech). Autor v kapitole první popisuje odraz institutů *in favorem defensionis* v české nauce a definuje pojem „*favor defensionis*“. V kapitole druhé jsou charakterizovány konkrétní instituty, které pod *favores defensionis* spadají (zákaz reformace *in peius*, *beneficium cohaesionis*, *nemo tenetur se ipsum accusare*, presumpce nevinoty, formální obhajoba, oprávnění jiných osob ve prospěch, navrácení lhůty, právo obžalovaného vyjádřit se ke všem provedeným důkazům, pořadí závěrečných řečí, odklony a aplikace fakultativního zastavení trestního stíhání dle § 172 tr. řádu, ústavní stížnost k Ústavnímu soudu ČR a stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, použití amnestie a milosti a „trvání obžalovaného“ na projednání věci po zastavení trestního stíhání). V kapitole třetí je uvedena relace institutů *in favorem defensionis* a některých základních zásad českého trestního procesu (trestního řízení; zejména § 2 tr. řádu). Na to navazuje (byť by jí, podle názoru oponenta, měla předcházet) kapitola čtvrtá, kde autor zkoumá, které tyto instituty (ne)mají ústavně-právní základ. V kapitole páté je předestřen návrh nového českého trestního procesu (osnova nového trestního řádu) a jeho vliv na instituty *in favorem defensionis*. Kapitola šestá představuje úpravy zkoumaných institutů pro případ uzákonění formálního důkazního břemene státního zástupce. Kapitola sedmá se zabývá poškozeným a jeho právy, která jsou institutům *in favorem defensionis*, podle názoru autora, analogická.

4. Vyjádření k práci

Podle názoru oponenta se jedná o zdařilé zpracování poměrně ambiciózního a náročného tématu. Autor ve své rozsáhlé práci vhodně kombinoval doktrinální, normativní a judiciální pohled, resp. přístup na zkoumanou problematiku. Práce má adekvátní metodiku, pěknou odbornou i literární úroveň, je současně prostá gramatických chyb, rušivých překlepů a stylistických nedostatků. Podle mého názoru splňuje formální i obsahové požadavky, které jsou standardně kladeny na tento typ

kvalifikační práce (zde práce rigorózní). Nad rámec rozsahu pak především oceňuji kreativní práci s množstvím judikatury (z povahy věci nejvíce judikatury Ústavního soudu České republiky) a to, že se autor vyjádřil, resp. pojednal o připravovaném textu rekodifikace trestního řádu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor vytkl hlavní výzkumnou otázku (cíl rigorózní práce), a to „ (...) <i>popsat, co favores defensionis jsou, jakou mají podobu dle současné české právní úpravy a jak by měly být pojaty v novém českém trestním procesu. Kardinální otázkou, na niž má tato práce poskytnout odpověď, je, zda instituty in favorem defensionis potřebují rekodifikaci. Cílem práce naopak není popsat taxativně všechny jednotlivé instituty, neboť jejich rozsah je příliš velký (...).</i> “ Je možné konstatovat, zodpověděl hlavní výzkumnou otázku a naplnil tak cíl své práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Systém Theses vykázal nejvyšší shodu: méně než 5%. Systém Turnitin vykázal shodu: 14 %. Závěr: Práce není plagiátem ani kompilátem jiných prací. Citace jsou provedeny řádně (v souladu s pravidly).
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu, neboť postupuje od obecného ke konkrétnímu. Oponent by však spíše nejprve pojednal o ústavněprávní ochraně (kapitola čtvrtá) a teprve posléze o základních zásadách trestního řízení (kapitola třetí). Lze si však představit i jiná (sofistikovanější) členění. Ani toto však žádným způsobem nesnižuje kvalitu předložené práce.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant pracuje zejména s českými zdroji (komentáře, monografie, odborné články). Citace byly provedeny řádně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je více než dostačující. Téma bylo v rámci možností (i s ohledem na rozsah rigorózní práce) vyčerpáno.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Předložená práce neobsahuje grafy a ani tabulky, což ale nijak nesnižuje kvalitu práce. Úprava práce je přehledná.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je prosta gramatických chyb. Žádná neobvyklá spojení jsem v textu neobjevil.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji – práce jednoznačně splňuje veškeré formální i obsahové náležitosti, které jsou kladeny na tento typ kvalifikační práce v oboru Trestní právo hmotné a procesní.
---	--

1) *Které ze zkoumaných institutů in favorem defensionis považujete za nejdůležitější (které jsou esenciální)?*

2) *Formální důkazní břemeno státního zástupce a možnosti přenášení důkazního břemene na obhajobu.*

V Praze dne 18. 5. 2021

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent